

Meta Floor in Oost Jeruzalem

Vierde rondzendbrief

juni 2008

Meta Floor is in juni 2007 door Kerk in Actie uitgezonden naar Sabeel, een Palestijns christelijk instituut voor bevrijdingstheologie in Oost Jeruzalem. Zij is uitgezonden vanuit de Protestantse Gemeente Schermer in de classis Alkmaar.

Postadres:
Meta Floor
P.O. Box 49084
Jerusalem 91491
Palestine via Israël

E-mail: floormeta@hotmail.com

Lees meer www.metafloor.nl

KERK IN ACTIE

RONDZENDBRIEF

Joseph Haydnlaan 2a
3533 AE Utrecht
Postbus 456
3500 AL Utrecht
Telefoon (030) 880 14 56
Fax (030) 880 14 57
E-mail info@kerkinactie.nl
www.kerkinactie.nl

Giro 456

“In alle zaken is het verstandig zo af en toe een vraagteken te plaatsen achter aangelegenheden die je lange tijd vanzelfsprekend hebt gevonden.”

Bertrand Russell

Lieve mensen,

Een hartelijke groet vanuit Jeruzalem! Na de vorige nieuwsbrief heb ik tien dagen met een kleine delegatie uit de Verenigde Staten rondgereisd op de Westbank, ben ik zes weken in Nederland geweest en ben ik nu alweer ruim een maand terug in Jeruzalem. In deze brief geef ik jullie hiervan een impressie: een ontmoeting met aartsbischop Elias Chacour uit Haifa, een terugblik op mijn ervaringen in Nederland en de herdenking van de Nakba hier in Jeruzalem. Mocht je iedere week iets willen lezen van mijn ervaringen hier, dan kun je terecht op mijn website www.metafloor.nl

Op dit moment ben ik bezig met de voorbereiding van de jongerenreis ToGetThere, een initiatief van ICCO en Kerk in Actie. Hierin word ik ondersteund door Iris, een theologiestudente uit Nederland die hier voor stage is, wat voor mij ook erg gezellig is. Daarnaast ben ik bezig met het uitdenken van diverse mogelijkheden voor Nederlanders om meer betrokken te raken op de situatie hier: ik maak deel uit van een Nederlandse denktank *Tulips & Olives*, diverse reizen worden op de rit gezet en regelmatig komen Nederlandse groepen op bezoek.

Bij Sabeel zijn de voorbereidingen voor de 7^e internationale conferentie in november in volle gang: wees welkom!

Veel leesplezier!
Vrede en alle goeds,
Meta

**KERK IN
ACTIE
GIRO456**

Ontmoeting met Aartsbisschop Elias Chacour in Haifa

Tijdens de Paasdagen begeleidde ik een delegatie vanuit de Verenigde Staten. In Haifa hadden we een ontmoeting met **Aartsbisschop Elias Chacour**. Hij is verantwoordelijk voor alle Grieks-Katholieke gemeenten in Israël, die bij elkaar bijna 80.000 mensen tellen. Hij heeft zelf een bijzondere identiteit: hij is Palestijn, Arabier, Christen en staatsburger van Israël. Hij ontvangt ons in zijn kantoor en op Tweede Paasdag wonen we de ochtendviering bij waarin hij voorgaat.

Als kind woonde hij in Biram, een klein dorp in het noorden van het toenmalige Palestina. Hij herinnert zich nog goed dat de Joodse burens in hun dorp hun vrienden waren. Ze kwamen regelmatig bij elkaar over de vloer. Na 1948 veranderde hun leven echter drastisch. Met de komst van de Zionisten werden alle inwoners uit hun dorp Biram verdreven. Elias Chacour vertelt dat hij dan luisterde naar de **verzoenende woorden van zijn vader**: *“Eeuwenlang zijn onze Joodse broeders bannelingen geweest in vreemde landen. Ze werden opgejaagd en gemarteld, zelfs door christenen. Ze hebben geleefd in armoede en verdriet. Ze zijn bang gemaakt en soms geloven bange mensen dat ze geweren nodig hebben. Hun ziel is zwak en ze hebben hun innerlijke vrede verloren. Onthoudt echter één ding: Palestijnen en Joden zijn broeders zijn van elkaar. We hebben dezelfde voorvader Abraham – en delen dezelfde God. Dat mogen we nooit vergeten!”*

Geïnspireerd door deze woorden en houding van zijn vader is Elias Chacour altijd blijven zoeken naar een vreedzame toekomst voor Joden en Palestijnen. Zo heeft hij ondermeer een school opgericht, die de grootste Palestijns-christelijke school in Israël is geworden. Ruim 4500 leerlingen telt deze school nu. Iedereen is welkom, ongeacht tot welke religie men behoort. Zo wordt in de praktijk gebracht wat zijn overtuiging is: Joden en Palestijnen kunnen op een goede manier met elkaar samenleven, als er respect is voor elkaar. Dit is zijn droom voor alle inwoners van het land! Hier gelooft hij in. Hier blijft hij voor werken. Hij neemt geen blad voor de mond, regelmatig is zijn verontwaardiging zichtbaar over hoe de Palestijnen in Israël worden behandeld. Deze verontwaardiging uit hij ook regelmatig naar vertegenwoordigers van de Israelische overheid, ondanks dat hem dat niet altijd in dank wordt afgenomen.

Hij heeft een boodschap voor christenen in het westen: *“Als je oog wilt hebben voor het lot van de Palestijnen, kom aan onze kant staan en help ons. We hebben mensen nodig die in de praktijk werken aan recht en gerechtigheid. Als dit echter betekent dat je eenzijdig wordt en tegen mijn Joodse broeders en zusters bent, ga dan alsjeblieft weg. Zulke vriendschap hebben we niet nodig. We hebben een gemeenschappelijke vriend nodig, en niet nog een vijand.”*

Lees meer in ‘Kinderen van één Vader’, geschreven door Elias Chacour

Foto's: Tijdens de kerkdienst met Pasen spelen de scouts een actieve rol in de kerkdienst.

Een maand in Nederland – een impressie

herkenning en inzet

In april heb ik een aantal weken tijdens allerlei bijeenkomsten verteld over mijn ervaringen van het afgelopen jaar. Deze groepen waren zeer divers. Vaak was ik onder de indruk van de betrokkenheid en openheid die ik tegenkwam. Regelmatig werd me na afloop verteld: *“Dit is een indrukwekkend verhaal. Het is goed dat we deze kant nu ook horen.”* Soms zag ik mensen instemmend knikken tijdens mijn presentaties: *“Ja, ik weet dat het zo is. Ik heb zelf meegemaakt dat ik úren bezig was met een kort ritje over de Westbank. Ik heb met eigen ogen gezien hoe Palestijnen werden vernederd bij checkpoints.”* Een Joodse dame is geschokt: *“Ik ben Joods en ik schaam mij diep voor wat mijn volk anderen aandoet.”*

Hartverwarmend om van een jongerengroep te horen hoe zij een modeshow organiseren voor een Palestijnse school, om te zien hoe overal in Nederland groepen zich creatief uitleven op het maken van de vredesloper en tijdens een kerkdienst mee te zingen met gemeenteleden die een Arabisch vredeslied instuderen. Op diverse plaatsen in het land ontstaan initiatieven om met een groep op bezoek te komen in Jeruzalem; anderen verdiepen zich hier meer en meer in de situatie en tonen op deze manier hun verbondenheid.

verwarring en weerstand

Sommige mensen raken in verwarring door deze kant van het verhaal, die zo anders is als wat ze tot nu toe hoorden. Ik heb bewondering voor mensen die zich al jarenlang verbonden voelen met het joodse volk, zich daar soms sterk mee identificeren, en zich tóch durven laten raken door de verhalen van de Palestijnen. Een mevrouw vertelt me na afloop van een bijeenkomst dat ze zo fel op mij reageert omdat ze mijn verhalen zo confronterend vindt.

Tegelijk geeft ze aan binnenkort graag op bezoek te willen komen bij Sabeel in Jeruzalem, omdat ze meer wil leren over en van Palestijnse christenen.

Soms stuit mijn verhaal op weerstand en felle afwijzing. *“U vergeet dat het Joodse volk Gods oogappel is. U vergeet dat de Arabieren de Joden de zee in willen drijven. Israël handelt alleen met het oog op veiligheid.”*

Sommigen zijn van mening dat mijn verhaal niet verteld mag worden. Anderen zeggen dat het allemaal té ingewikkeld is, en dat de waarheid dus wel ergens in het midden zal liggen. Het is niet gemakkelijk om beelden bij te stellen. Ik herinner me hoe ingewikkeld ik dit zelf vond toen ik voor het eerst Palestijnen ontmoette die me hún verhalen vertelden en mij confronteerden met hún pijn en verdriet.

heilig moment

Tijdens één van de avonden zit Rose in de zaal. Rose is een Palestijnse, in 1948 gevlucht vanuit Israël. Zij raakt geëmotioneerd bij mijn verhaal. Ik geef woorden aan dat wat haar al jarenlang zo hoog zit. Op het moment dat een aanwezige vertelt over zijn liefde voor Israël, spreekt ze de aanwezigen toe. Het is doodstil in de zaal. *“Ik begrijp jullie niet. Wáárom zijn jullie ons, Palestijnse christenen, altijd vergeten? Wáárom staan jullie zo blind achter Israël? Ik ben een christen, ik ben met jullie verbonden, maar jullie hebben me nooit zien staan. Zijn wij minder dan het Joodse volk? Dit houdt mij al mijn leven lang bezig. Nu durf ik het eindelijk hardop te zeggen. Waarom?!”* Hierop reageert iemand uit de zaal, iemand die zich al jarenlang zeer verbonden voelt met het Joodse volk en ook jaren in Israël heeft gewoond. Iemand die het niet gemakkelijk vindt om de Palestijnse kant van het verhaal te erkennen. *“Mevrouw, het klinkt heel raar, maar de reden is simpelweg dat ik niet wist dat u bestond. Wij, de christenen in het Westen, hebben jarenlang gedacht dat het Joodse volk in een leeg land terecht kwam. Ik zie nu in dat we het mis hadden. Het spijt me heel erg. Ik wil u graag leren kennen.”*

Dit moment was voor mij een heilig moment: iemand die met pijn in het hart de pijn van de ander ziet en erkent!

Kaarten van het land

Tijdens mijn presentaties in Nederland vertelde ik vooral veel over wat ik zie en hoor als ik op de Westbank ben. Daarnaast liet ik enkele kaarten zien, die naar mijn idee illustreren dat het conflict hier geen religieus conflict is, maar een conflict om land.

Kaart 1. In 1946 was 7% van het land in het toenmalige Palestina in handen van Joodse inwoners, 93% was het eigendom van Arabische inwoners of Arabische dorpen. Eenderde van de bevolking was Joods, tweederde Arabisch.

Kaart 2. Het verdeelingsplan van Verenigde Naties in 1947: de Arabische inwoners krijgen minder dan de helft van het land toebedeeld, terwijl zij de meerderheid van de bevolking vormden en het overgrote deel van het land in bezit hadden. Zij gingen dan ook niet akkoord.

Kaart 3. Het resultaat na de oorlog in 1948 / 1949: 78% van het land vormt de staat Israël, 22% van het land blijft over voor wat de Palestijnen op dit moment als hun eigen staat zouden willen zien. Deze grenzen worden internationaal erkend.

Kaart 4. De huidige situatie: ruim de helft van de Westbank is niet vrij toegankelijk voor Palestijnen. Niet alleen de bouw van de muur heeft veel impact, de Joodse nederzettingen en het Israëlische wegennetwerk zorgen voor een sterke versnippering van het leefgebied.

Een allegorie over het Palestijnse land

“Een kind is aan het spelen voor zijn huis. Een groep vreemdelingen nadert. Zij grijpen hem vast en proberen hem heimelijk weg te voeren. Hij biedt weerstand, schopt en schreeuwt. Aangetrokken door het tumult schieten zijn broers hem te hulp. Eén van de ontvoerders neemt het kind en vlucht terwijl de anderen achterblijven om de broers bezig te houden en de achtervolging te belemmeren. Er ontstaat een hevig gevecht.

Spoedig verzamelt zich een menigte rondom het gevecht. Een politie-agent komt ertussen om de vechtenden van elkaar te scheiden. Af en toe beginnen ze weer te vechten – en opnieuw worden ze van elkaar gescheiden. Sommige omstanders worden de langdurige ruzie zat en verlaten het toneel, niet geïnteresseerd in de afloop. Anderen sporen de broers aan zich in het huis terug te trekken in de hoop de vrede te herstellen. Sommigen komen met voorstellen om het conflict te slechten. Ondertussen turft de politieagent plichtsgetrouw alle klappen en houdt een uiterst nauwkeurig verslag bij van wie wat doet en tegen wie. Maar allemaal blijken ze niet op de hoogte te zijn van de ontvoeringen die het gevecht veroorzaakte, of ‘vergeetachtig’ ten aanzien van het lot van het slachtoffer.

De hele tijd echter protesteren de broers dat de enige reden voor de ruzie uiteindelijk de ontvoering van hun broertje is en kondigen zij aan dat er geen vrede zal zijn totdat hij vrijgelaten wordt. Maar deze aankondiging wordt ten onrechte beschouwd als een uitdrukking van onverzoenlijkheid en oorlogszuchtigheid.”

Een verhaal door dr. Fayez Sayegh, zoon van een Presbyteriaans geestelijke.
Gelezen in 'Recht en gerechtigheid' door Naim Stifan Ateek.

Zwarte ballonnen

Bij terugkomst vanaf het vliegveld terug naar Jeruzalem zag ik aan iedere lantaarnpaal twee Israëliische vlaggen wapperen. Het 60-jarig bestaan van de staat Israël is hier uitbundig gevierd. De Palestijnen herdenken dit jaar echter de **Nakba, de catastrofe**, die zestig jaar geleden heeft plaatsgevonden. Meer dan 500 Palestijnse dorpen zijn destijds verwoest, 800.000 Palestijnen zijn op de vlucht geslagen. Op sobere wijze wordt op diverse plekken aandacht besteed aan de Nakba.

Zo werden er op donderdag 15 mei op diverse plaatsen op de Westbank in totaal 21.915 zwarte ballonnen opgelaten: voor iedere dag sinds de Nakba in 1948 één. Het is geen felle actie; de pijn en het verdriet van Palestijnen wordt op een symbolische manier zichtbaar gemaakt aan de wereld. Kinderen uit vluchtelingenkampen in Bethlehem, Ramallah en Jenin hebben briefjes geschreven die aan de ballonnen zijn vastgemaakt. Ik fantaseerde erover waar deze ballonnen terecht zullen komen. *“Zullen er vanavond Joodse kinderen aan hun ouders vragen wat de betekenis is van de woorden van een Palestijns kind? En wat zullen hun ouders hen hierop antwoorden?”*

Palestijnse kinderen uit een vluchtelingenkamp in Nablus

Welkom in Jeruzalem

Groepen en individuen zijn van harte welkom bij Sabeel. Naast de mogelijkheden om een (dag)programma op maat te laten verzorgen, zijn er drie mogelijkheden om binnenkort met een groep vanuit Nederland te komen (meer info op www.metafloor.nl)

1. Internationale Sabeelconferentie van 12 – 19 november 2008.

De focus van deze conferentie ligt op het herdenken van 60 jaar sinds de Nakba ('de ramp') in 1948. Aan de orde komen de voortdurende invloed hiervan op de identiteit van de Palestijnen in Israël/Palestina, de vluchtelingenproblematiek en het werken van de Palestijnse christelijke gemeenschap aan gerechtigheid, vrede en verzoening.

Het programma vindt plaats in Jeruzalem en Nazareth. Op het programma staan lezingen, discussies, culturele activiteiten, bijbelstudies, workshop en excursies naar dorpen die in 1948 zijn verwoest. Voorafgaand is er mogelijkheid tot verlenging in Galilea, aansluitend verlenging op de Westbank.

2. Verdiepings- en ontmoetingsreis 'Hongeren en dorsten naar gerechtigheid'

Deze reis heeft veel ontmoetingen aan de Joodse en Palestijnse kant op het programma staan. Doelgroep is kerkelijk kader (waaronder leden van Kerk & Israëlgroepen en ZWOcommissies). Deze reis wordt gehouden van donderdag 5 maart - zondag 15 maart; de reisleiding bestaat uit Simon Schoon en Meta Floor.

3. Reis naar Jeruzalem en de Palestijnse gebieden

In deze reis ligt het accent op ontmoetingen die inzicht geven in de huidige situatie van de Palestijnen. Ook ontmoeten we vertegenwoordigers van Joods-Israëlische mensenrechten- en vredesorganisaties. Doelgroep is kerkelijk kader; de reis wordt gehouden in april of mei 2009. Meer informatie volgt in september.

HOOP

Diep in onszelf dragen we hoop:
als dat niet het geval is,
is er geen hoop.

Hoop
is een kwaliteit van de ziel
en hangt niet af
van wat er in de wereld gebeurt.

Hoop
is niet voorspellen
of vooruitzien.
Het is een gerichtheid van de geest,
een gerichtheid van het hart,
voorbij de horizon verankerd.

Hoop
in deze diepe krachtige betekenis
is niet hetzelfde als vreugde
omdat alles goed gaat
of bereidheid je in te zetten
voor wat succes heeft.

Hoop
is ergens voor werken
omdat het goed is,
niet alleen
omdat het kans van slagen heeft.

Hoop
is niet hetzelfde als optimisme
evenmin de overtuiging
dat iets goed zal aflopen
wel de zekerheid dat iets zinvol is
onafgezien van de afloop,
het resultaat.

Vaclav Havel

*Het werk van Meta Floor is alleen mogelijk door uw betrokkenheid én financiële ondersteuning. U kunt haar werk bij Sabeel ondersteunen met een gift op giro 456 van Kerk in Actie te Utrecht o.v.v. Meta Floor bij Sabeel. Uw bijdrage doet ertoe! Deze brief is uitgegeven door Kerk in Actie, Postbus 456, 3500 AL Utrecht. Adreswijzigingen doorgeven aan de afdeling Adressen (Mw. M. Lagerweij), Postbus 8507, 3503 RM Utrecht, tel. 030-880 17 25, email: adressen@pkn.nl S.v.p. de codes vermelden die op de envelop staan.
Op aanvraag kan de rondzendbrief ook per email toegestuurd worden.*